

Stát podpoří ty, kteří na důchod chtějí investovat. Nabídne daňovou úlevu

Investování na důchod formou nákupu akcií, dluhopisů, ale i řady dalších aktiv brzy podpoří stát. Do třetího čtení ve Sněmovně totiž míří návrh na dlouhodobý investiční produkt (DIP), který každému, kdo do něj bude investovat, dovolí snížit si daňový základ až o 48 tisíc korun ročně.

O padesát tisíc si pak může daňový základ snížit zaměstnavatel, který bude na DIP zaměstnanci přispívat.

Podmínkou pro to ale je, že člověk bude touto cestou spořit alespoň po dobu deseti let a zároveň s výběrem vyčká, dokud neoslaví šedesáté narozeniny. Pokud se mu nepodaří tyto podmínky splnit a bude si chtít peníze vybrat dřív, bude muset veškerou úlevu, kterou od státu v minulosti získal, zpětně dodat.

Výbušná kombinace

DIP budou moct poskytovat banky, družstevní záložny, obchodníky s cennými papíry, investiční společnosti, samosprávné investiční fondy, ale též obdobné zahraniční osoby, které jsou oprávněny nabízet své služby v ČR. Tedy subjekty, které podléhají dohledu České národní banky.

Poslanci pak ještě přijali pozměňovací návrh, který zavádí povinnost ČNB vést a uveřejňovat seznam osob poskytujících DIP tak, aby si každý mohl ověřit, které osoby DIP poskytují.

Seznam subjektů, které DIP budou poskytovat, povede Česká národní banka. „Registrace poskytovatele DIP u centrální banky je dobrý nápad. Poskytne totiž lepší přehled jak orgánům veřejné správy, tak investorům, kteří budou moct jednodušeji získat informace o poskytovatelích DIP a vybrat si mezi nimi,“ vítá povinnost pro poskytovatele DIP Jana Brodani, ředitelka Asociace pro kapitálový trh.

Podle Petra Janského, ekonoma z Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy a také člena Národní ekonomické rady vlády, je ale omezení pouze na subjekty pod dohledem ČNB příliš svazující. „Varuji před omezováním výhod jen na využívání služeb výhradně v Česku regulovaných institucí. Instituce v rámci Evropské unie často nabízejí produkty s vyšší výnosností a menšími náklady,“ míní.

Ekonom České spořitelny Michal Skořepa pak v [komentáři pro MF DNES](#), že DIP v kombinaci s nízkou finanční gramotností podle něj může tvořit velmi výbušnou kombinaci. „Mnozí klienti budou státní daňovou úlevu chápat jako jakési plošné doporučení pro takové individuální investování. Jestliže stát něco podporuje, tak to přece musí být dobré,“ varuje.

Podle Janského je ale zásadním nedostatkem celého DIP absence analýzy, která by jasně říkala, k čemu přesně je produkt určen. „DIP má v návrhu poměrně štědrá daňovou podporu ze strany státu. Přitom není jasné, jaké problémy má tento nový vládní výdaj konkrétně řešit,“ vyčítá návrhu.

Rozhodně však podle něj DIP neřeší situaci lidí s nižšími příjmy, kteří pak čelí i nízkým důchodům – a leckdy jim pak v důsledku toho stát musí vyplácet i další sociální dávky.

„Zatím se zdá, že stát zkrátka podpoří především lidi s vyššími příjmy,“ míní ekonom a upozorňuje také na to, že prostředky z DIP si budou jeho uživatelé moci vybrat naráz.

U klasického „penzija“ přitom na vládní úrovni padají názory, že by bylo vhodné možnost jednorázového výběru omezit. To by střadatele motivovalo, aby si prostředky z něj nechali vyplácet jako rentu k důchodu, a skutečně je tak využili na zlepšení svého životního standardu ve stáří. „Pro řadu lidí to totiž bude znamenat, že si pouze vyinkasují daňovou úlevu a nijak nezmění svou již tak vysokou míru úspor,“ dodává Janský.

Nevyčíslený dopad

Naopak podle Jany Brodani je DIP dlouho očekávaným řešením otázky ztraktivnění vlastního spoření na důchod, jehož význam poslední dobou roste.

„Demografická situace se vůbec nevyvíjí pozitivně. Nelze očekávat, že státní penze z prvního pilíře bude dostatečná pro zajištění důstojného života. DIP tak představuje novou cestu pro všechny, kdo mají možnost a vůli si na penzi spořit, jak si lépe vybrat produkty, s jejichž pomocí tak budou činit.“

Na kolik daňová úleva adresovaná střadatelům i zaměstnavatelům vyjde státní kasu, která se nyní snaží škrtnat i navyšovat příjmy, kde se dá, důvodová zpráva k novince neříká. „Negativní dopad kvůli rozšíření titulů, na které lze přispívat, nelze odhadnout z důvodu nedostatku datových zdrojů. Na výši dopadů mohou mít navíc vliv i jiné okolnosti, například vývoj nezaměstnanosti, mezd, recese české ekonomiky nebo reálné úrokové míry,“ vysvětluje zpráva.

Resort financí v ní dále uvádí alespoň hrubý odhad, na kolik by pokladnu podpora DIP vyšla, pokud by si od základu daně odečetlo sto tisíc lidí částku deset tisíc korun ze zaplacených příspěvků na dlouhodobý investiční produkt.

„Na inkaso daně z příjmu fyzických osob by to mělo negativní vliv ve výši 150 milionů ročně na úrovni veřejných rozpočtů,“ konstatuje zpráva.

Účinnost zákona ministerstvo financí navrhuje už na 1. ledna 2024.

Autor: [Sabina Ali](#)

Zdroj: https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/dip-dlouhodoby-investicni-produkt-duchod-penze.A231108_143613_ekonomika_alis